

R O M Â N I A

TRIBUNALUL TIMIȘ

SECȚIA I-A CIVILĂ

ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 07 Octombrie 2021

Completul compus din:

PREȘEDINTE

JUDECĂTOR

GREFIER

Pe rol se află judecarea apelului formulat de apelantul împotriva
Încheierii civile nr. 2020/22.06.2021 pronunțate de Judecătoria Lugoj în dosarul nr.
1136/252/2021. în contradictoriu cu intimata

....., având ca obiect contestație la executare.

La apelul nominal făcut în ședință publică se prezintă pentru apelant, dl.av. Cernuș
Raul, cu împuternicire avocațială aflată la dosarul cauzei, iar pentru intimat, dl c.j. Roșu
Cristian, în baza delegației pe care o depune la dosarul cauzei.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care, se constată depuse
la dosarul cauzei în data de 16.09.2021 dovada calității de reprezentant de către apelant, iar în
data de 24.09.2021 note scrise de către intimat cu privire la cererea apelantului de sesizare a
Înaltei Curți de Casație și Justiție a României.

Instanța comunică reprezentantului apelantului un exemplar din notele scrise depuse
de intimat la dosarul cauzei.

Reprezentantul apelantului, având cuvântul asupra cererii de sesizare a Înaltei Curți
de Casație și Justiție a României, arată că trebuie să existe o practică unitară, întrucât soluțiile
referitoare la chestiunea de drept relevantă în cauză sunt în două direcții. Trebuie stabilit de
către Înalta Curte dacă ultima teză a art. 706 alin. 2 NCPC se aplică doar hotărârilor
pronunțate în temeiul noului cod de procedură civilă sau și celor pronunțate în temeiul codului
de procedură de la 1865, de asemenea trebuie clarificat care este momentul procesual de la
care începe să curgă dreptul de a cere executarea silită, prin raportare la o astfel de hotărâre
care, potrivit Codului de procedură de la 1865, este definitivă și executorie. Se arată că
instanțele au interpretat diferit textele de lege aplicabile unor spețe similare, generând o
practică neunitară.

Reprezentantul intimatei arată că nu se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și
Justiție a României, că în cauza de față pentru titlul executoriu pus în executare de către
DGASPC Timiș nu există hotărâre definitivă potrivit, iar la Curtea de Apel Timișoara
soluțiile sunt într-un singur sens, legea aplicabilă executării silite este noul cod de procedură
civilă. Arată că există și o cerere de revizuire pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție a
României, pe motivul încălcării autorității de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești care a
stabilit dispozițiile legale aplicabile în materia prescripției dreptului de a cere executarea silită
a hotărârilor judecătorești.

În replică, reprezentantul apelantului arată că nu are nicio legătură faptul că nu există
hotărâri potrivnice cu privire la titlul executoriu din speță, dat fiind că asupra aceleiași
probleme de drept s-au dat interpretări diferite de către instanțe, prin urmare se impune o
practică unitară în calea de atac.

Instanța rămâne în pronunțare asupra cererii apelantului de sesizare a Înaltei Curți de
Casație și Justiție a României în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea
unor chestiuni de drept.

TRIBUNALUL:

Având nevoie de timp pentru a delibera, instanța, în baza disp. art. 396 al. 1 Cod procedură civilă, urmează a amâna pronunțarea pentru data de 14.10.2021.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE**

Amână pronunțarea asupra cererii apelantului de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție a României în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, pentru data de 14.10.2021, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

Pronunțată în ședința publică din 07 Octombrie 2021.

Președinte

Judecător,

Grefier,

11 Octombrie 2021

ROMÂNIA
TRIBUNALUL TIMIȘ
SECȚIA I-A CIVILĂ

Dosar nr. 1136/252/2021

ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 14 Octombrie 2021

Completul compus din:

PREȘEDINTE

JUDECĂTOR

GREFIER

Pe rol se află judecarea apelului formulat de apelantul _____ împotriva
Încheierii civile nr. 2020/22.06.2021 pronunțate de Judecătoria Lugoj în dosarul nr.
1136/252/2021, în contradictoriu cu intimata _____

având ca obiect contestație la executare.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 07.10.2021, fiind consemnate în
încheierea de ședință de la acea dată, parte integrantă din prezenta hotărâre, când instanța,
având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pentru data de 14.10.2021 pronunțarea
asupra cererii apelantului de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție a României în
vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

TRIBUNALUL

În deliberare asupra cererii apelantului de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție
se va realiza, în prealabil, o expunere pe scurt a litigiului.

**Prin Încheierea civilă nr. 2020/22.06.2021 pronunțată de Judecătoria Lugoj în
dosarul nr. 1136/252/2021 a fost respinsă excepția prescripției dreptului de a cere executarea
silită și s-a respins contestația la executare formulată de contestatorul _____ în
contradictoriu cu intimata _____**

ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, Judecătoria Lugoj a reținut că prin cererea de chemare în
judecată debitorul a formulat contestație la executare, solicitând instanței ca prin hotărârea ce
o va pronunța să constate că a intervenit prescripția extinctivă a dreptului de a cere executarea
silită și să dispună admiterea contestației, anularea tuturor actelor de executare silită, a
somației nr. 588/2021, încetarea executării silită.

Criticile contestatorului vizează necompetența executorului fiscal în prezenta
procedură de executare silită și prescripția extinctivă a dreptului de a cere executarea silită.

Asupra competenței de executare silită a creanței, instanța a reținut următoarele:

Potrivit art. 623 C.proc.civ., executarea silită a oricărui titlu executoriu, cu excepția
celor care au ca obiect venituri datorate bugetului general consolidat, se realizează de către
executorii judecătorești, chiar dacă prin legi speciale se dispune altfel.

Conform art. 220 alin. 3 C.proc.fisc., „creanțele bugetare care, potrivit legii, se
administrează de autoritățile sau instituțiile publice, inclusiv cele reprezentând venituri
proprii, se pot executa prin executori fiscali organizați în compartimente de specialitate,

aceștia fiind abilitați să ducă la îndeplinire măsurile asigurătorii și să efectueze procedura de executare silită, potrivit prevederilor prezentului cod”.

Executarea silită a creanțelor bugetare care, potrivit legii, se administrează de autoritățile sau instituțiile publice, inclusiv cele reprezentând venituri proprii, se realizează conform art. 220 alin. 3 C.proc.fiscală, respectiv ”prin executori fiscali organizați în compartimente de specialitate, aceștia fiind abilitați să ducă la îndeplinire măsurile asigurătorii și să efectueze procedura de executare silită, potrivit prevederilor prezentului cod”.

Coroborând dispozițiile legale mai sus enunțate, instanța a reținut că suma executată silit în dosarul de executare nr. 13/2020 face parte din categoria veniturilor datorate la bugetul general consolidat, competența de executare aparținând executorului fiscal.

Asupra excepției prescripției extinctive a dreptului de a cere executarea silită instanța a reținut următoarele:

Prin Sentința civilă nr. 4905 din 28.03.2014 pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosarul nr. 4310/30/2010* a fost admisă cererea formulată de intimata creditoare

debitorii, printre care și contestatorul și s-a dispus întoarcerea executării silite, cu obligarea debitorului la restituirea către intimata a sumei de 13687,87 lei.

Instanța a reținut că, față de obiectul creanței executate silit, constând în drepturi de natură salarială, termenul de prescripție pentru punerea în executare silită a titlului executoriu reprezentat de Sentința civilă nr. 4905/28.03.2014 este termenul general de 3 ani, în speță nefiind vorba de creanțe fiscale sau bugetare.

Deși procesul civil care s-a soldat cu pronunțarea hotărârii ce constituie titlul executoriu ce a declanșat executarea silită în dosarul execuțional nr. 13/2020 a început sub imperiul vechiului cod de procedură civilă, acest act normativ este aplicabil numai în ceea ce privește faza de judecată, legea procesual civilă neputând ultraactiva în lipsa unei dispoziții legale exprese în acest sens. Față de momentul declanșării executării silite prin punerea în executare a titlului executoriu reprezentat de Sentința civilă nr. 4905/28.03.2014, respectiv 22.04.2019, instanța a reținut că faza de executare silită ce face obiectul dosarului nr. 13/2020, precum și contestația la executare, cad sub incidența dispozițiilor noului cod de procedură civilă.

Conform art. 706 C.proc.civ.: „Dreptul de a obține executarea silită se prescrie în termen de 3 ani, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de prescripție începe să curgă de la data când se naște dreptul de a obține executarea silită. În cazul hotărârilor judecătorești și arbitrale, termenul de prescripție începe să curgă de la data rămânerii lor definitive”.

Hotărârile definitive sunt, potrivit art. 634 alin. 1 C.proc.civ.: hotărârile care nu sunt supuse apelului și nici recursului, hotărârile date în primă instanță, fără drept de apel, neatacate cu recurs, hotărârile date în primă instanță, care nu au fost atacate cu apel, hotărârile date în apel, fără drept de recurs, precum și cele neatacate cu recurs, hotărârile date în recurs, chiar dacă prin acestea s-a soluționat fondul pricinii, precum și orice alte hotărâri care, potrivit legii, nu mai pot fi atacate cu recurs.

Așadar, în viziunea noului cod de procedură civilă, „hotărârea definitivă” este acea hotărâre care nu mai poate fi atacată cu recurs întrucât fie această cale de atac nu este prevăzută de lege, fie termenul pentru exercitarea căii de atac a apelului sau a recursului a expirat.

Aplicând acest raționament și apreciind că termenul de prescripție a dreptului de a obține executarea silită a început să curgă la momentul pronunțării soluției din recurs, respectiv 23.01.2018, când prin Decizia civilă nr. 3/2018 Tribunalul Timiș a respins recursul ca perimat, raportat această dată, la momentul înregistrării cererii de executare silită de către intimată, respectiv 22.04.2019, instanța a apreciat că dreptul intimitei de a obține executarea

silită a debitorului nu era prescrist, considerent pentru care urmează a respinge excepția prescripției dreptului de a cere executarea silită.

În temeiul art. 453 C.proc.civ., față de soluția de respingere a contestației la executare, reținând culpa procesuală a contestatorului în declanșarea litigiului, instanța a respins ca neîntemeiat capătul de cerere având ca obiect obligarea intimătei la plata unor cheltuieli de judecată.

În ceea ce privește cererea de restituire a taxei judiciare de timbru, potrivit art. 45 alin. 1 lit. f) din O.U.G. nr. 80/2013, sumele achitate cu titlu de taxe judiciare de timbru se restituie, după caz, integral, parțial sau proporțional, la cererea petiționarului, când contestația la executare a fost admisă, iar hotărârea a rămas definitivă.

Prin urmare, având în vedere că hotărârea instanței nu este definitivă, astfel încât nu sunt îndeplinite două dintre cele trei condiții prevăzute de lege, cererea de restituire a taxei judiciare de timbru s-a respins ca neîntemeiată.

S-a luat act că intimata nu a solicitat cheltuieli.

Împotriva Încheierii civile nr. 2020/22.06.2021 pronunțate de Judecătoria Lugoj în dosarul nr. 1136/252/2021 a declarat apel apelantul-contestator

solicitând admiterea apelului și schimbarea hotărârii apelate, iar pe fond, admiterea contestației la executare astfel cum a fost formulată, în sensul de a dispune:

- anularea executării silite înseși pornite în dosarul de executare nr.13/2020 de către executorul fiscal din cadrul Consiliului Județean Timiș, anularea tuturor actelor și formelor de executare prezente și viitoare, inclusiv a Somației nr.172/2021, a încheierilor pronunțate în acest dosar execuțional, încetarea executării silite;

- constatarea faptului că a intervenit prescripția extinctivă a dreptului de a cere executarea silită pornită în acest dosar execuțional;

- cu cheltuieli de judecată.

Apelantul apreciază că instanța de fond a pronunțat o hotărâre netemeinică și nelegală, prin prisma probelor administrate și a normelor de drept material incidente cauzei deduse judecății.

În cauză se pune o singură problemă juridică asupra căreia instanța de fond avea a se pronunța, ce vizează momentul procesual de la care începe să curgă dreptul de a cere executarea silită, prin raportare la titlul executoriu dat de Sentința civilă nr. 4905/28.03.2014, pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosar nr. 4310/30/2010*, irevocabilă prin Decizia civilă nr. 3/23.01.2018, pronunțată de Tribunalul Timiș în același dosar, ca urmare a primării cererii de recurs.

Se arată că, pentru a respinge contestația la executare și, implicit, pentru a constata că dreptul de a cere executarea silită a titlului executoriu nu este prescrist, instanța de fond a reținut în argumentarea soluției că, deși procesul civil, finalizat prin pronunțarea Sentinței civile nr. 4905/28.03.2014, a început sub imperiul vechiului cod de procedură civilă "fața de momentul declanșării executării silite prin punerea în executare a titlului executoriu reprezentat de Sentința civilă nr. 4905/28.03.2014, respectiv 22.04.2019,....faza de executare silită ce face obiectul dosarului nr. 13/2020 precum și prezenta contestație la executare, cad sub incidența dispozițiilor N.C.proc.civ."

Se mai arată că, pentru a determina natura și caracterul Sentinței civile nr. 4905/28.03.2014, aspect esențial în stabilirea momentului de la care începe să curgă termenul de prescripție, este irrelevant momentul declanșării executării silite.

Apelantul învederează că nu momentul declanșării executării silite de către creditor determină momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție, în contextul în care art. 3 al. 1 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind codul de procedură civilă prevede că dispozițiile noului cod se aplică doar proceselor și executărilor începute după intrarea acestuia în vigoare.

Se arată de apelant faptul că susține excepția prescripției dreptului de a cere executarea silită, considerând că dreptul creditoarei de a cere executarea silită a luat naștere la data pronunțării Sentinței civile nr. 4905/28.03.2014, hotărârea rămasă definitivă, conform art. 377 pct. 1 Cod proc. civ. din 1865 și a devenit executorie, conform art. 376 al. 1 Cod proc. civ., încă de la pronunțare.

S-au invocat prevederile art. 300 al. 1 Cod proc. civ. din 1865, art. 377 pct. 1 Cod proc. civ. din 1865, art. 300 pct. 1 Cod proc. civ. din 1865, art. 422 alin. 1 Noul Cod proc. civ.

În opinia apelantului, instanța de fond a omis să analizeze efectele perimării recursului formulat de către creditoare, deși acest aspect a fost invocat prin contestație în susținerea excepției prescripției dreptului de a cere executarea silită.

Prin urmare, efectul constatării perimării recursului este acela că recursul se consideră nedeclarat, iar hotărârea rămâne irevocabilă prin nerecurare la împlinirea termenului de recurs, dată de la care începe să curgă și termenul de 3 ani de prescripție a dreptului de a cere executarea silită, indiferent de norma aplicabilă executării silite.

Prescripția executării silite este o cauza legală de stingere a forței executorii a unui titlu executoriu și are ca efecte juridice stingerea obligației organului de executare de a da curs executării, stingerea dreptului creditorului de a obține executarea silită și stingerea obligației debitorului de a se supune executării silite.

Apelantul a solicitat instanței să constate prescris dreptul intimății de a cere executarea silită, să admită apelul și să dispună anularea executării silite efectuate în dosarul de executare silită, cu cheltuieli de judecată.

În drept au fost invocate prevederile art. 466, 470, 480 Cod pr.civ.

Potrivit art. 411 al.1 pct.2 C.pr.civ., s-a solicitat judecarea apelului în lipsă.

Intimata

formatul întâmpinare prin care a solicitat respingerea apelului, menținerea Încheierii civile nr. 2022/22.06.2021 pronunțate de Judecătoria Lugoj în dosarul nr. 1136/252/2021 ca fiind temeinică și legală, raportat la prevederile art. 3 alin. 1 și art. 8 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă al României și la hotărârile judecătorești definitive invocate de intimată, pronunțate cu privire la prescripția executării silite a titlului executoriu reprezentat prin Sentința Civilă nr. 4905/28.03.2014 pronunțată în dosar nr. 4310/30/2010*, definitivă și irevocabilă prin Decizia Civilă nr. 3/23.01.2018 a Tribunalului Timiș.

În fapt, prin Încheierea civilă nr. 2022/22.06.2021 pronunțată în dosar nr. 1136/252/2021 Judecătoria Lugoj a respins contestația la executare formulată de contestatorul : în contradictoriu cu pârâta

Prin contestația la executare formulată de contestatorul s-a solicitat anularea somației nr. 588/2021 și a executării silite pornite împotriva sa în dosarul execuțional nr. 13/2020 al Compartimentului Executări Silite din cadrul motivând că ar fi intervenit prescripția dreptului de a cere executarea silită a titlului executoriu reprezentat de Sentința Civilă nr. 4905/28.03.2014 pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosar nr. 4310/30/2010*, definitivă și irevocabilă prin Decizia Civilă nr. 3/23.01.2018 a Tribunalului Timiș.

Intimata a apreciat Încheierea civilă nr. 2022/22.06.2021 pronunțată de judecătoria Lugoj ca fiind întrutotul temeinică și legală.

Pentru titlul executoriu reprezentat de Sentința Civilă nr. 4905/28.03.2014 pronunțată în dosar nr. 4310/30/2010*, definitivă și irevocabilă prin Decizia Civilă nr. 3/23.01.2018 a Tribunalului Timiș, există două decizii definitive prin care s-a stabilit că legea aplicabilă în executarea silită a aceluiași titlu executoriu este Noul Cod de procedură civilă, iar dreptul de a cere executarea silită în baza acestui titlu nu este prescris.

Cu privire la practica judecătorească potrivnică invocată de apelant, intimata a arătat că hotărârea se referă la un alt titlu executoriu decât cel a cărui prescripție a executării face obiectul prezentei contestații la executare.

Intimata a solicitat ca la pronunțarea deciziei, pe lângă cele două decizii definitive cu privire la prescripția executării aceluiași titlu executoriu, să se aibă în vedere prevederile legale imperative ale Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind codul de procedură civilă al României, precum și principiile generale de drept privind aplicarea legii procedurale civile în timp.

S-au invocat și prevederile din Legea nr. 134/2010, art. 3 alin. (1) din Legea 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind codul de procedură civilă al României, art. 706 alin (2) din Legea nr. 134/2010 - Noul Cod de procedură civilă, art. 8 din Legea nr. 76/2012.

Intimata a învederat faptul că orice cerere formulată în legătură cu executarea Sentinței civile nr. 4905/28.03.2014 trebuie analizată prin prisma Noului cod de procedură civilă în materie, respectiv Cartea a V - a - Despre executarea silită, iar prescripția dreptului de a obține executarea silită este reglementată în Noul cod de procedură civilă la materia executării silite - Capitolul 5 Titlul I din Cartea a V - a - Despre executarea silită.

Având în vedere faptul că Sentința civilă nr. 4905/28.03.2014 a Judecătoriei Timișoara a fost pronunțată sub imperiul Vechiului Cod de procedură civilă, noțiunea de hotărâre definitivă este echivalentă noțiunii de hotărâre irevocabilă, conform prevederilor art. 8 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Noul Cod de procedură civilă.

Având în vedere prevederile legii speciale, Legea nr. 76/2012, se apreciază ca fiind evident că în executarea silită a acestui titlu executoriu se aplică prevederile Legii nr. 134/2010, respectiv Noul Cod de procedură civilă.

În drept au fost invocate prevederile art. 3 alin. 1 și art. 8 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

În ședința de judecată din data de 16.09.2021 apelantul a depus la dosar o cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

În temeiul art. 519 și urm. Cod proc. civ., având în vedere practica neunitară a instanțelor pe spețe similare, apelantul a solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile care să clarifice următoarele chestiuni de drept, de a căror lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei:

1. Dacă hotărârea judecătorească pronunțată în temeiul Codului de procedură de la 1865 este definitivă conform art. 377 pct. 1 Cod proc. civ. din 1865 și executorie, conform art. 376 alin. 1 Cod proc. civ. din 1865, în situația în care recursul nu este suspensiv de executare, conform art. 300 alin. 1 Cod proc. civ. (art. 3 alin. 1 din Legea nr. 76/2012 statuează că dispozițiile Legii nr. 134/2010 privind Codul de Procedură civilă se aplică numai proceselor și executărilor silite începute după intrarea în vigoare a acestuia.)

2. Dacă ultima teză a art. 706 alin. 2 NCPC se aplică doar hotărârilor pronunțate în temeiul Noului cod de procedură civilă sau și celor pronunțate în temeiul Codului de procedură de la 1865.

3. Care este momentul procesual de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită, prin raportare la o astfel de hotărâre care, potrivit Codului de procedură de la 1865, este definitivă și executorie.

S-a arătat că instanțele au interpretat diferit textele de lege aplicabile unor spețe similare, generând o practică neunitară.

Astfel, într-o opinie, la care apelantul se raliază, instanțele au reținut că, potrivit art. 3 alin.1 din Legea nr. 76/2012, dispozițiile Legii nr. 134/2010 privind Codul de Procedură

civilă se aplică numai proceselor și executărilor silită începute după intrarea în vigoare a acestuia. Ca urmare, natura și caracterul executoriu al unei hotărâri judecătorești pronunțate într-un proces început sub imperiul Codului de procedură de la 1865 sunt reglementate de acesta și nu de Noul Cod de procedură civilă.

Plecând de la premisa că natura și caracterul executoriu al unei sentințe pronunțate în temeiul vechiului cod de procedură civilă nu pot fi modificate printr-o lege nouă, rezultă că ultima teză a art. 706 alin. 2 NCPC se aplică doar hotărârilor pronunțate în temeiul noului cod de procedură civilă.

S-a învederat că o astfel de hotărâre, pronunțată într-un proces început sub imperiul Codului de procedură de la 1865, este definitivă conform art. 377 pct. 1 Cod proc. civ. din 1865 și executorie, conform art. 376 alin. 1 Cod proc. civ. din 1865, iar recursul formulat nu a suspendat executarea acesteia, conform art. 300 alin. 1 Cod proc. civ. Art. 405 alin. 2 Cod proc. civ. din 1865, reluat în prima teză a art. 706 alin. 2 din Noul Cod de procedură civilă, prevede că termenul de prescripție începe să curgă de la data când se naște dreptul de a cere executarea silită.

Într-o altă opinie, interpretând dispozițiile art. 3 alin. 1 din Legea nr. 76/2012, instanțele au apreciat că unei astfel de hotărâri îi sunt incidente dispozițiile art. 706 NCPC.

Se consideră în această opinie că semnificația sintagmei definitive în noul cod este aceea a unei hotărâri față de care au fost epuizate toate căile de atac prevăzute de lege, apelul și/sau recursul sau față de care nu s-au exercitat aceste căi de atac, așa cum rezultă din dispozițiile art. 634 NCPC, respectiv hotărârile care nu sunt supuse apelului și nici recursului, hotărârile date în primă instanță, fără drept de apel, neatacate cu recurs, cele date în primă instanță, care nu au fost atacate cu apel, hotărârile date în apel, fără drept de recurs, precum și cele neatacate cu recurs, hotărârile date în recurs, chiar dacă prin acestea s-a soluționat fondul pricinii și orice alte hotărâri care, potrivit legii, nu mai pot fi atacate cu recurs.

S-a apreciat de către apelant, contrar acestei opinii, că în soluționarea excepției prescripției dreptului de a cere executarea silită, invocate pe calea contestației la executare, instanța are a se pronunța asupra momentului procesual de la care începe să curgă dreptul de a cere executarea silită, prin raportare la titlul executoriu dat de o hotărâre pronunțată în temeiul Codului de procedură de la 1865.

Raționamentul instanțelor care în speță au constatat că dreptul de a cere executarea silită a titlului executoriu nu este prescris este total eronat, fiind rezultatul unei interpretări greșite a dispozițiilor art. 3 alin. 1 din Legea nr. 76/2012, care, în mod explicit, exclude de la aplicarea noului Cod de procedură civilă procesele și executările silită începute înainte de intrarea în vigoare a acestuia.

Hotărârea judecătorească nu poate fi separată de litigiul asupra căruia a statuat prin soluția dată, deoarece ea reprezintă actul final al judecății, actul de dispoziție al instanței cu privire la procesul dintre părți.

S-a mai arătat că, dacă procesul a început sub legea veche, hotărârea are natura și caracterul executoriu reglementate de legea veche, fiind executorie de la pronunțare, iar termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a început să curgă de la pronunțarea hotărârii, pentru că astfel prevedea Codul de procedură civilă din 1865.

Nu se poate face abstracție de caracterul executoriu al hotărârii și de faptul că, în virtutea acestui efect, la momentul pronunțării s-a născut și dreptul de a obține executarea silită și a început să curgă și termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită.

Hotărârea judecătorească declarată executorie, fie printr-o dispoziție a codului de procedură civilă (în speță Codul de procedură civilă din 1865), fie printr-o dispoziție din altă lege, este aptă de a fi pusă în executare silită, adică să fundamenteze o cerere de executare silită.

Apelantul a mai arătat că nu există nicio dispoziție legală care să fi schimbat, explicit, caracterul executoriu al hotărârii și, mai mult, nu se poate schimba pe cale de interpretare acest caracter, atâta vreme cât însuși legiuitorul nu a înțeles să o facă în mod expres.

În opinia apelantului, momentul de la care începe să curgă prescripția extinctivă în dreptul procesual civil se determină în funcție de data la care ia naștere dreptul de a cere executarea silită, dispoziție ce se regăsește ca atare în ambele reglementări.

Apelantul a concluzionat că, pentru a determina natura și caracterul unei astfel de hotărâri, aspect esențial în stabilirea momentului de la care începe să curgă termenul de prescripție, este irelevant momentul declanșării în fapt a executării silite, cum greșit au apreciat instanțele.

S-a învederat și faptul că nu momentul declanșării executării silite de către creditor determină momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție, în contextul în care art. 3 al. I din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă prevede că dispozițiile noului cod se aplică doar proceselor și executărilor începute după intrarea acestuia în vigoare.

Unei sentințe reglementate de dispozițiile vechiului cod nu i se pot aplica noile reglementări în ceea ce privește momentul rămânerii definitive și nici nu i se poate da o altă interpretare sintagmei „definitivă și executorie”, decât aceea avută în vedere de legiuitor prin normele incidente, conforme cu art. 3 al. I din Legea nr. 76/2012.

S-au invocat prevederile art. 377 pct. I Cod proc. civ. din 1865, art. 300 al. I Cod proc. civ. din 1865.

Pentru motivele expuse, apelantul a solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție a României pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile care să clarifice chestiunile de drept enunțate anterior, considerând că de lămurirea lor depinde soluționarea pe fond a prezentei cauze.

Prin notele scrise depuse la dosarul cauzei în data de 24.09.2021, intimata a solicitat respingerea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție a României pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

S-a arătat că, în fapt, pe rolul instanțelor de judecată din raza Curții de Apel Timișoara au fost formulate cereri privind constatarea prescripției dreptului de a cere executarea silită a două titluri executorii (Sentința Civilă nr. 4905/28.03.2014 pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosar nr. 4310/30/2010*, definitivă și irevocabilă prin Decizia Civilă nr. 3/23.01.2018 a Tribunalului Timiș - titlul executoriu care face obiectul prezentului dosar și Sentința Civilă nr. 14155/08.10.2014 pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosar nr. 7203/30/2010*, definitivă și irevocabilă prin Decizia Civilă nr. 20/22.02.2018 a Tribunalului Timiș) prin care angajați și foști angajați ai _____ au fost obligați să restituie sumele încasate cu titlu de indemnizație de dispoziție în cuantum de 25% la salariul de baza.

În urma obținerii titlurilor executorii irevocabile (anul 2018), _____ a încheiat cu o mare parte dintre debitorii stabiliți prin cele două titluri executorii angajamente de plată, iar pentru debitorii care au refuzat stingerea debitelor în rate lunare prin angajamente de plată, a fost sesizat (cererea nr. 7401/22.04.2019) organul de executare competent de a recupera creanțele bugetare stabilite prin hotărâri judecătorești, conform Deciziei nr. 66/02.10.2017 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție a României - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Intimata a precizat că cererile (opt cauze) privind constatarea prescripției dreptului de a cere executarea silită a celor două titluri executorii au fost soluționate definitiv, iar ca practică judiciară există șapte decizii definitive, trei pronunțate de Curtea de Apel Timișoara și patru pronunțate de Tribunalul Timiș, prin care s-a stabilit că, în executarea silită a acestor

titluri executorii, legea aplicabilă este Legea nr. 134/2010 - Noul Cod de procedură civilă și dreptul de a cere executarea silită nu este prescris. Printr-o singură decizie a Curții de Apel Timișoara, cu privire la alt titlu executoriu, s-a stabilit că legea aplicabilă în executare este Vechiul Cod de procedură civilă și dreptul de a cere executarea silită este prescris.

Intimata a subliniat că nu poate exista decât un singur adevăr judiciar cu privire la aceeași chestiune litigioasă și a solicitat instanței de apel să compare temeinicia și legalitatea celor două feluri de soluții.

S-a arătat că cele șapte hotărâri definitive, prin care s-a constatat ca termenul de prescripție a început sa curgă din anul 2018, de la pronunțarea deciziilor din recurs, când s-au finalizat procesele și că la data sesizării organului de executare intimata se afla înăuntrul termenului de prescripție a executării, sunt:

-Decizia Civilă nr. 82/A/27.01.2020 pronunțată de Tribunalul Timiș în dosar nr. 18004/325/2018*, definitivă și irevocabilă prin Decizia Civilă nr. 579/26.05.2021 pronunțată de Curtea de Apel Timișoara;

-Decizia Civilă nr. 628/12.11.2020 definitiva si irevocabila, pronunțată de Curtea de Apel Timișoara în dosar nr. 21011/325/2018**, în șnur cu Decizia Civilă nr. 1533/A/25.11.2019 a Tribunalului Timiș;

-Decizia Civilă nr. 659/26.11.2020 definitiva si irevocabila, pronunțată de Curtea de Apel Timișoara în dosar nr. 20692/325/2018, în șnur cu Decizia Civilă nr. 1242/10.10.2019 a Tribunalului Timiș;

-Decizia Civilă nr. 360/A/12.03.2020 definitiva si irevocabila, pronunțată de Tribunalul Timiș în dosar nr. 20691/325/2018*, în șnur cu Sentința Civilă nr. 1852/12.02.2019 a Judecătorei Timișoara;

-Decizia Civilă nr. 956/30.07.2020 definitiva si irevocabila, pronunțată de Tribunalul Timiș în dosar nr. 50/325/2019, în șnur cu Sentința Civilă nr. 4543/16.04.2019 a Judecătorei Timișoara;

-Decizia Civilă nr. 1099/A/25.09.2019 definitiva si irevocabila, pronunțată de Tribunalul Timiș în dosar nr. 20693/325/2018*, în șnur cu Sentința Civilă nr. 13303/20.11.2018 a Judecătorei Timișoara;

-Decizia Civilă nr. 138/A/18.02.2020 definitiva si irevocabila, pronunțată de Tribunalul Timiș în dosar nr. 2139/325/2019*, în șnur cu Sentința Civilă nr. 3395/13.03.2019 a Judecătorei Timișoara.

Intimata a menționat că hotărârea definitivă care constată ca prescris dreptul de a cere executarea silită a unui alt titlu executoriu decât cel care face obiectul dosarului 1136/252/2021 este Decizia Civilă nr. 643/25.11.2020 pronunțată de Curtea de Apel Timișoara în dosar nr. 18003/325/2018*.

Cu privire la Decizia Civilă nr. 643/25.11.2020 pronunțată de Curtea de Apel Timișoara în dosar nr. 18003/325/2018*, intimata a arătat că face obiectul dosarului 1924/1/2021 privind soluționarea cererii de revizuire formulate de în temeiul art. 509 alin. (1) punctul 8 din Legea nr. 134/2010, această hotărâre fiind potrivit raportat la hotărârile judecătorești definitive pronunțate anterior acesteia cu privire la constatarea prescripției dreptului de a cere executarea silită a aceluiași titlu executoriu.

S-a învederat și faptul că legea este clara cu privire la aplicarea prevederilor Noului Cod de procedură civilă pentru executările silite începute după intrarea în vigoare a noii legi procedurale, invocându-se prevederile art. 3 alin. (1) din Legea 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010.

Intimata a apreciat ca fiind evident că soluția impusă prin cele șapte hotărâri judecătorești definitive este soluția temeinică și legală cu privire la aplicarea legii procedurale în executarea silită a titlului executoriu.

Referitor la Decizia Civilă nr. 643/25.11.2020 pronunțată de Curtea de Apel Timișoara în dosar nr. 18003/325/2018*, se apreciază că nu poate fi luată în considerare, întrucât încalcă principiul securității juridice și contravine flagrant cerinței fundamentale de predictibilitate a actului de justiție, o componentă esențială a principiului securității raporturilor juridice.

S-au invocat prevederile art. 3 alin. (1) din Legea 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă al României.

Intimata a arătat, referitor la completul de judecată care a pronunțat Decizia Civilă nr. 643/25.11.2020, că acesta nu numai că a trecut peste puterea de lucru judecat cu privire la prescripția executării aceluiași titlu executoriu impusă prin cinci hotărâri definitive pronunțate anterior și depuse la dosarul nr. 18003/325/2018*, dar a și eliminat din textul de lege (art. 3 alin. 1 din Legea nr. 76/2012) chiar sintagma "și executărilor silite" pentru a da o aparentă temeinicie deciziei pronunțate.

În opinia intimătei, scopul normei generale de drept tranzitoriu (art. 3 alin. 1 din Legea nr. 76/2012) este acela de a fixa legea aplicabilă întregii proceduri, în funcție de data începerii procesului (acțiunii condamnatorii), respectiv de data începerii executării silite (acțiunii executorii), legiuitorul valorizând cu precădere principiul certitudinii juridice, precum și principiul încrederii legitime.

Legea care guvernează prescripția se determina prin raportare la momentul în care termenul de prescripție a început să curgă, iar acțiunea executorie s-a născut după intrarea în vigoare a Noului Cod de procedură civilă (Legea nr. 134/2010), prin urmare legea aplicabilă prescripției dreptului de a cere executarea silită este Noul Cod de procedură civilă.

În situația în care executarea silită ar fi început sub imperiul legii vechi, aceasta ar fi fost aplicabilă tuturor chestiunilor privitoare la executarea silită, inclusiv tuturor procedurilor judiciare incidente ocazionate de respectiva executare silită, precum contestațiile la executare și alte acțiuni circumscrise materiei executării silite, însă în situația în care dreptul la executare silită s-a născut sub imperiul legii noi, se aplică întrutotul legea nouă, fără a fi posibil aplicarea concomitent a unor dispoziții atât din legea veche cât și din legea nouă, rezultatul fiind o *lex tertia*.

Intimata consideră că, în speță, sunt incidente prevederile Legii nr. 134/2010 privind Noul cod de procedură civilă -Cartea a V - a - Despre executarea silită.

Referitor la invocarea prevederilor art. 377 pct. 1 din Vechiul cod de procedură civilă, art. 8 din Legea nr. 76/2012 de către apelant, intimata a arătat că acestea nu se aplică în speță.

Având în vedere faptul că hotărârea judecătorească - Sentința Civilă nr. 4905/28.03.2014 a Judecătoriei Timișoara a fost pronunțată sub imperiul Vechiului Cod de procedură civilă, noțiunea de hotărâre definitivă este echivalentă noțiunii de hotărâre irevocabilă, conform prevederilor art. 8 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Noul Cod de procedură civilă.

Semnificația sintagmei definitive în Noul Cod de procedură civilă este aceea a unei hotărâri față de care au fost epuizate toate căile de atac prevăzute de lege, apelul/recursul sau față de care nu s-au exercitat aceste căi de atac, așa cum rezultă din dispozițiile art. 634 alin. (1) din Legea nr. 134/2010 - Noul cod de procedură civilă.

Având în vedere prevederile Legii nr. 76/2012, se apreciază că fiind evident că în executarea silită a acestui titlu executoriu se aplică prevederile Legii nr. 134/2010, respectiv Noul Cod de procedură civilă.

Raportat la data de 23.01.2018, când titlul executoriu, hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă (definitivă conform prevederilor art. 8 din Legea nr. 76/2012) și data de 22.04.2019 când a fost sesizat organul de executare, ținând cont și de prevederile impuse prin art. 706 alin (2) din Legea nr. 134/2010, intimata a concluzionat că cererea de executare silită nr. 7401/22.04.2019 a fost formulată înăuntrul termenului de prescripție a executării silite

prevăzut de lege, iar sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție a României pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile ar tergiversa inutil soluționarea prezentei cauze și a altor cauze identice.

Pentru toate motivele expuse, intimata a solicitat respingerea cererii apelantului de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la legea aplicabilă în executarea silită.

În drept au fost invocate prevederile art. 3 alin. (1), art. 8 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă și art. 706 alin (2) din Legea nr. 134/2010.

Analizând cererea apelantului de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, tribunalul reține că, potrivit art. 519 Cod de procedură civilă, *„dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatănd că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”*.

Prin această reglementare au fost instituite o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ, după cum urmează:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;
- cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit să soluționeze cauza;
- ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;
- chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită să fie nouă;
- chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Verificând admisibilitatea sesizării supuse analizei, tribunalul constată că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de legiuitor pentru a solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

Momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a unui titlu executoriu reprezentat de o hotărâre judecătorească pronunțată într-un litigiu guvernat de prevederile Codului de procedură civilă din 1865, pusă în executare în perioada de aplicare a Codului de procedură civilă din 2013, este data pronunțării hotărârii de primă instanță, definitive și executorii conform art. 377 alin. 1 pct. 1 și art. 376 alin. 1 din vechiul Cod de procedură civilă sau data rămânerii irevocabile a acelei hotărâri, respectiv data pronunțării deciziei de respingere a recursului declarat împotriva ei?

Teza a doua a art. 706 alin. 2 din Codul de procedură civilă din 2013, potrivit căreia „În cazul hotărârilor judecătorești și arbitrale, termenul de prescripție începe să curgă de la data rămânerii lor definitive”, se aplică doar hotărârilor pronunțate în temeiul noului Cod de procedură civilă sau și celor pronunțate în temeiul Codului de procedură civilă din 1865?

Tribunalul reține că litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată, în fața instanței de apel – Tribunalul Timiș, Secția I Civilă.

Tribunalul investit cu soluționarea apelului urmează să soluționeze cauza în ultimă instanță, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive, potrivit art. 634 alin. 1 pct. 4

raportat la art. 718 alin. 1 Cod proc. civ., iar cauza ce face obiectul judecății se află în competența legală a unui complet de judecată al tribunalului învestit să o soluționeze.

Chestiunea de drept invocată de apelant este determinantă pentru soluționarea pe fond a cauzei, având în vedere că pe calea contestației la executare ce face obiectul prezentului litigiu s-a invocat prescripția dreptului de a cere executarea silită a Sentinței civile nr. 4905 din 28.03.2014 pronunțate de Judecătoria Timișoara în dosarul nr. 4310/30/2010* prin care a fost admisă cererea formulată de intimata creditoare

; în contradictoriu cu mai mulți debitori, printre care și contestatorul și s-a dispus întoarcerea executării silită, cu obligarea debitorului la restituirea către intimată a sumei de 13687,87 lei. În apelul declarat împotriva încheierii civile prin care s-a respins în primă instanță contestația la executare, apelantul contestator și-a reiterat solicitarea de a se constata ca fiind prescris dreptul intimatei de a pune în executare Sentința Civilă nr. 4905/28.03.2014, susținând că termenul de prescripție de trei ani a început să curgă de la pronunțarea respectivei sentințe.

Intimata creditoare

Timiș a susținut că, deși acțiunii condamnatorii în urma căreia a fost pronunțat titlul executoriu i s-a aplicat vechiul Cod de procedură civilă, acțiunea executorie s-a născut după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, prin urmare acesta din urmă constituie legea aplicabilă în executarea silită a titlului executoriu reprezentat de Sentința Civilă nr. 4905/28.03.2014 pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosar nr. 4310/30/2010*, definitivă și irevocabilă prin Decizia Civilă nr. 3/23.01.2018 a Tribunalului Timiș. În consecință, în temeiul art. 706 alin. 2 din noul Cod proc. civ. și art. 8 din Legea nr. 76/2012, termenul de prescripție a executării Sentinței Civile nr. 4905/28.03.2014 a început să curgă după pronunțarea Deciziei Civile nr. 3/23.01.2018, prin care s-a constatat perimat recursul declarat în cauză, dată la care sentința a rămas irevocabilă.

Prin urmare, soluționarea pe fond a prezentei cauze depinde de clarificarea momentului de început al curgerii termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a unei hotărâri judecătorești pronunțate sub incidența vechiului Cod de procedură civilă, a cărei punere în executare s-a făcut după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă – aceasta fiind principala problemă juridică asupra căreia va avea a se pronunța instanța de apel.

Chestiunea de drept a cărei lămurire se cere este nouă, fiind ivită recent pe rolul instanțelor și nu a făcut obiectul dezlegării printr-o altă hotărâre a Înaltei Curți de Casație și Justiție, nici al unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor rezultate din datele publice afișate pe portalul de internet al Înaltei Curți.

În ceea ce privește cerința nouității chestiunii de drept a cărei lămurire se solicită, tribunalul face trimitere la cele statuate de către Înalta Curte de Casație și Justiție în analiza îndeplinirii acestei cerințe.

Astfel, în considerentele Deciziei nr. 50/2017 din 26 iunie 2017 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și publicate în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 612 din 28 iulie 2017, instanța supremă a expus modalitatea de interpretare a acestei cerințe, arătând următoarele:

„45. *Analiza conținutului art. 519 din Codul de procedură civilă relevă că noutatea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării reprezintă o condiție distinctă de aceea a nepronunțării anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra respectivei chestiuni de drept ori de cea a inexistenței unui recurs în interesul legii aflat în curs de soluționare cu privire la acea chestiune de drept.*

46. *Scopul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu pronunțarea unei hotărâri prealabile este acela de a preîntâmpina generarea unei jurisprudențe neunitare, urmare a unei interpretări și aplicări diferite a unor dispoziții legale, iar în lipsa unei definiții a*

"noutății" chestiunii de drept și a unor criterii de determinare a acestora în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, evaluarea condiției noutății revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel cum s-a reținut deja, constant, în jurisprudența acestora."

Totodată, prin decizia nr. 8 din 27 aprilie 2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 431 din 17 iunie 2015, s-a statuat în sensul că: *„sesizarea instanței supreme ar fi justificată sub aspectul îndeplinirii elementului de noutate atunci când problema de drept nu a mai fost analizată în doctrină - în interpretarea unui act normativ mai vechi -, ori decurge dintr-un act normativ intrat în vigoare recent sau relativ recent, prin raportare la momentul sesizării. De asemenea, problema de drept poate fi considerată nouă prin faptul că nu a mai fost dedusă judecății anterior”*.

În aceeași decizie, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a reținut că *„Noutatea unei chestiuni de drept poate fi generată nu numai de o reglementare nou-intrată în vigoare, ci și de una veche, cu condiția, însă, ca instanța să fie chemată să se pronunțe asupra respectivei probleme de drept pentru prima dată. Din această perspectivă, condiția noutății unei chestiuni de drept trebuie examinată în raport cu scopul legiferării acestei instituții procesuale a hotărârii prealabile ca mecanism proactiv de unificare a practicii, anume acela de a preîntâmpina apariția unei practici neunitare (control a priori), spre deosebire de mecanismul reactiv al recursului în interesul legii, care are menirea de a înlătura o practică neunitară deja intervenită în rândul instanțelor judecătorești (control a posteriori). „*

Totodată, Înalta Curte de Casație și Justiție a subliniat că problema de drept supusă interpretării *„trebuie să prezinte o dificultate suficient de mare, că problema de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare.*

Prin urmare, în sensul art. 519 din Codul de procedură civilă, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție trebuie să aibă ca obiect o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită și care prezintă o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme, în scopul înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății”.

Raportat la aceste considerentele ale Înaltei Curți, Tribunalul apreciază ca fiind îndeplinită în cauză cerința noutății chestiunii de drept invocate, chestiune care a primit interpretări diferite din partea instanțelor de judecată și este susceptibilă a crea în continuare controverse, după cum reiese din jurisprudența invocată de părțile litigante.

Astfel, se constată că practica la nivelul Curții de Apel Timișoara nu este unitară cu privire la chestiunea de drept în discuție, fiind pronunțate soluții contradictorii.

În acest sens, tribunalul arată că au fost introduse la Judecătoria Timișoara acțiuni în constatarea prescripției dreptului de a cere executarea silită a două titluri executorii: Sentința Civilă nr. 4905/28.03.2014 pronunțată de Judecătoria Timișoara în dosar nr. 4310/30/2010*, definitivă și irevocabilă prin Decizia Civilă nr. 3/23.01.2018 a Tribunalului Timiș (titlul executoriu ce face obiectul prezentului demers judiciar), precum și Sentința Civilă nr. 14155/08.10.2014 pronunțată de către Judecătoria Timișoara în dosarul nr. 7203/30/2010*, definitivă și irevocabilă prin Decizia Civilă nr. 20/22.02.2018 a Tribunalului Timiș.

Aceste acțiuni în constatare au fost introduse de către debitori pe rolul Judecătoriei Timișoara, înaintea declanșării executării silite de către creditoarea în baza celro două titluri executorii sus-menționate.

În hotărârile judecătorești definitive pronunțate în aceste litigii, fie în apel de către Tribunalul Timiș, fie în recurs de către Curtea de Apel Timișoara, s-au reținut două opinii

contrare cu privire la momentul de început al curgerii termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a celor două titluri executorii.

Într-o primă opinie, instanțele au reținut că termenul de prescripție a început să curgă de la data rămânerii definitive a hotărârilor de întoarcere a executării, respectiv data pronunțării deciziilor din recurs, prin care au fost constatate ca fiind perimate recursurile declarate în cauză (23.01.2018, în cazul Sentinței Civile nr. 4905/28.03.2014 și 22.02.2018, în cazul Sentinței Civile nr. 14155/08.10.2014). Pentru a ajunge la această concluzie, instanțele au reținut, în esență, că din moment ce sentința civilă prin care s-a stabilit obligarea angajaților la restituirea sumelor încasate este din anul 2014, sunt incidente prevederile noului cod de procedură civilă. Prin urmare termenul de prescripție este de 3 ani, conform dispozițiilor art. 706 C proc.civ. Alin. 2 al art. 706 C.proc.civ. prevede că în cazul hotărârilor judecătorești, termenul de prescripție începe să curgă de la data la care acestea rămân definitive.

Această opinie s-a regăsit în soluțiile pronunțate definitiv în dosarele nr. 18004/325/2018*, nr. 21011/325/2018**, nr. 20692/325/2018, nr. 20691/325/2018*, nr. 50/325/2019, nr. 20693/325/2018*, nr. 2139/325/2019*.

Într-o altă opinie, s-a considerat că termenul de prescripție al executării silite a creanței pârâtei intimată a început să curgă la data pronunțării sentinței, respectiv la 08.10.2014, împlinindu-se la data de 08.10.2017, astfel încât la data formulării cererii de chemare în judecată, dreptul pârâtei de a-și recupera creanța este prescris. În sprijinul acestei concluzii s-a reținut că natura Sentinței civile nr. 14155/08.10.2014 și caracterul executoriu al acesteia sunt reglementate de Codul de procedură civilă din 1865. Plecând de la premisa că natura și caracterul unei sentințe pronunțate în temeiul vechiului cod de procedură civilă nu pot fi modificate printr-o lege nouă, rezultă că ultima teză a art. 706 alin. 2 NCPC se aplică doar hotărârilor pronunțate în temeiul noului Cod de procedură civilă. Ca atare, Sentința civilă nr. 14155/08.10.2014 este definitivă, conform art. 377 pct. 1 C.pr.civ. din 1865 și executorie, conform art. 376 alin. 1 C.pr.civ. din 1865. Recursul formulat nu a suspendat executarea sentinței civile, conform art. 300 alin. 1 C.pr.civ. din 1865, iar art. 405 alin. 2 C.pr.civ. din 1865, reluat în prima teză a art. 706 alin. 2 din noul Cod de procedură civilă, prevede că termenul de prescripție începe să curgă de la data când se naște dreptul de a cere executarea silită.

Deși, după cum a subliniat intimata, această a doua opinie s-a concretizat într-o singură hotărâre judecătorească definitivă dată în recurs și anume, Decizia civilă nr. 643/25.11.2020 a Curții de Apel Timișoara pronunțată în dosarul nr. 18003/325/2018*, raționamentul expus în respectiva decizie se regăsește și în cadrul opiniilor separate formulate în alte câteva dosare cu același obiect.

Aspectul de care s-a prevalat intimata în sensul că Decizia civilă nr. 643/25.11.2020 a Curții de Apel Timișoara vizează un alt titlu executoriu decât cel ce face obiectul contestației la executare pendinte, nu prezintă relevanță din perspectiva finalității cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, constând în declanșarea mecanismului de unificare a practicii judiciare, precum și a verificării cerinței noutății, adică a dificultății de interpretare a chestiunii de drept în discuție.

În afară de litigiile având ca obiect constatarea prescripției dreptului de a cere executarea silită, la care s-a făcut referire în considerentele precedente, tribunalul constată că în prezent există un număr mare de contestații la executare aflate în apel pe rolul Tribunalului Timiș, prin care s-a invocat prescripția dreptului creditoarei de a cere executarea silită a celor două titluri executorii menționate anterior. Cu titlu exemplificativ, tribunalul menționează următoarele dosare: 8988/325/2021, 9194/325/2021, 9196/325/2021, 9200/325/2021, 9213/325/2021, 9216/324/2021, 8994/325/2021, 9211/325/2021, 9195/325/2021, 9203/325/2021, 9530/325/2021, 9000/325/2021, 9193/325/2021,

9201/325/2021, 8990/325/2021, 8986/325/2021, 9515/325/2021, 9187/325/2021, 8999/325/2021, 9204/325/2021, 9191/325/2021, 9189/325/2021, 9190/325/2021, 9514/325/2021.

Soluțiile date de judecătoriile din raza teritorială a Tribunalului Timiș respectivelor contestații la executare nu sunt unitare, în cuprinsul hotărârilor judecătorești de primă instanță regăsindu-se cele două puncte de vedere divergente cu privire la momentul de început al curgerii termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a hotărârii judecătorești executorii în primă instanță, pronunțate sub imperiul vechiului Cod de procedură civilă.

Se învederează în acest context necesitatea sesizării instanței supreme din perspectiva opiniilor divergente exprimate în materie, fără să se poată constata cristalizarea unei jurisprudențe suficient de bine încheiate astfel încât să lipsească de obiect și de efect real, util, prezenta sesizare.

Având în vedere că Tribunalul Timiș urmează să se pronunțe în ultimă instanță într-un număr semnificativ de astfel de cauze și dată fiind dificultatea problemei de drept supuse interpretării – dificultate reflectată de divergențele de jurisprudență întâlnite până în prezent -, se apreciază necesară activarea mecanismului de control a priori instituit de art. 519 și urm. Cod proc. civ., cu scopul de a se preîntâmpina apariția unei practici neunitare în apel.

Punctul de vedere al părților asupra chestiunii de drept

Apelantul-contestator ... consideră că termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a unei hotărâri judecătorești definitive (în accepțiunea art. 377 pct. 1 Cod proc. civ. din 1865) și executorii (conform art. 376 alin. 1 Cod proc. civ. din 1865), pronunțate sub imperiul vechiului Cod de procedură civilă din 1865, începe să curgă de la pronunțarea respectivei sentințe.

În opinia apelantului, pentru a determina natura și caracterul unei hotărâri judecătorești, aspect esențial în stabilirea momentului de la care începe să curgă termenul de prescripție, este irelevant momentul declanșării executării silite. Nu momentul declanșării executării silite de către creditor determină momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție, iar unei sentințe reglementate de dispozițiile vechiului cod nu i se pot aplica noile reglementări în ceea ce privește momentul rămânerii definitive, nici nu i se poate da o altă interpretare sintagmei „definitivă și executorie” decât aceea avută în vedere de legiuitor prin normele incidente la data pronunțării.

Plecând de la premisa că natura și caracterul executoriu al unei sentințe pronunțate în temeiul vechiului Cod de procedură civilă sunt reglementate de acesta și nu de noul Cod de procedură civilă, apelantul concluzionează că ultima teză a art. 706 alin. 2 NCPC se aplică doar hotărârilor pronunțate în temeiul noului Cod de procedură civilă.

Apelantul apreciază că nu se poate face abstracție de caracterul executoriu al unei hotărâri reglementate de legea veche și de faptul că, în virtutea acestui efect, la momentul pronunțării s-a născut și dreptul de a obține executarea silită și a început să curgă și termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită.

Intimata creditoare

a susținut că, în situația în care acțiunile condamnatorii (în urma căreia a fost pronunțat titlul executoriu) i s-a aplicat vechiul Cod de procedură civilă, iar acțiunea executorie s-a născut după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, acesta din urmă constituie legea aplicabilă în executarea silită a titlului executoriu reprezentat de hotărârea judecătorească pronunțată sub imperiul vechiului Cod. Prin urmare, legea aplicabilă prescripției dreptului de a cere executarea silită este noul Cod de procedură civilă, conform art. 3 alin. 1 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă al României.

Întemeindu-se pe dispozițiile art. 706 alin. 2 din noul Cod proc. civ., intimata creditoare consideră că termenul de prescripție începe să curgă de la data rămânerii definitive

a hotărârii judecătorești, adică de la momentul rămânerii ei irevocabile, fiind vorba de o hotărâre reglementată de vechiul Cod de procedură civilă – noțiunea de hotărâre definitivă fiind echivalentă cu noțiunea de hotărâre irevocabilă, conform art. 8 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

În opinia intimă, nu se poate aprecia că executorialitatea unei hotărâri judecătorești determină începerea curgerii termenului de prescripție de la o altă dată decât momentul rămânerii ei definitive (irevocabile, în cazul hotărârilor pronunțate sub imperiul Codului de procedură civilă din 1865).

Punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept

Instanța investită cu soluționarea prezentei cauze constată, cu titlu preliminar, că executărilor silitе începute după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă (15.02.2013) li se aplică prevederile acestei legi, în conformitate cu dispozițiile art. 3 alin. 1 din Legea 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă al României, potrivit căroră „Dispozițiile codului de procedură civilă se aplică numai proceselor și executărilor silitе începute după intrarea acestuia în vigoare.”

Potrivit art. 706 noul Cod proc.civ.: „(1) Dreptul de a obține executarea silită se prescrie în termen de 3 ani, dacă legea nu prevede altfel. (...)

(2) Termenul de prescripție începe să curgă de la data când se naște dreptul de a obține executarea silită. În cazul hotărârilor judecătorești și arbitrale, termenul de prescripție începe să curgă de la data rămânerii lor definitive”.

În conformitate cu textul de lege precitat, dreptul de a cere executarea silită în temeiul oricarui titlu executoriu se prescrie prin împlinirea termenului de trei ani și începe să curgă de la data când se naște dreptul de a cere executarea silită. În cazul hotărârii judecătorești, termenul de prescripție începe să curgă de la data rămânerii ei definitive, astfel cum este aceasta noțiune definită în noul cod de procedura civilă.

În reglementarea noului cod de procedura civilă, hotărârile definitive sunt echivalente celor irevocabile în accepțiunea vechiului cod de procedura civilă.

Deși în Codul de procedură civilă din 1865 nu se regăsește expres soluția legislativă redată în cuprinsul celei de-a doua teze a alin. 2 al art. 706, această concluzie se impune și în privința hotărârilor judecătorești pronunțate sub imperiul vechiului cod, în sensul că în cazul prescripției dreptului de a cere executarea silită începe să curgă întotdeauna de la data rămânerii irevocabile a acestora.

În acest sens, tribunalul are în vedere faptul că prescripția dreptului de a cere executarea silită nu poate să înceapă a curge cât timp efectul întreruptiv al cererii de chemare în judecată nu este epuizat, adică până când hotărârea nu a intrat în puterea lucrului judecat. Numai în acest moment, după epuizarea căilor de atac la care este îndreptățită partea adversă, reclamantul poate avea certitudinea dreptului câștigat.

În sprijinul acestui argument sunt dispozițiile art. 637 alin. 1 din noul Cod proc. civ., referitoare la executarea hotărârilor supuse controlului instanțelor judecătorești, conform căroră: „Punerea în executare a unei hotărâri judecătorești care constituie titlu executoriu se poate face numai pe riscul creditorului dacă hotărârea poate fi atacată cu apel sau recurs; dacă titlul este ulterior modificat ori desființat, creditorul va fi ținut, în condițiile legii, să îl repună pe debitor în drepturile sale, în tot sau în parte, după caz.”

Creditorul care deține o hotărâre judecătorească executorie, dar susceptibilă de a fi desființată de către instanța de control judiciar pe calea apelului sau a recursului, nu poate fi constrâns să demareze executarea silită în baza acestui titlu executoriu. Legea procesual civilă, atât cea veche, cât și cea nouă, instituie doar o posibilitate în acest sens, a cărei neexercitare nu poate fi însă sancționată cu pierderea dreptului de a cere executarea silită a unei hotărâri executorii, în cazul în care creditorul alege să aștepte consolidarea ei definitivă

în urma finalizării litigiului în cale de atac. Această stare de pasivitate a creditorului nu poate fi considerată culpabilă și sancționată prin prescrierea dreptului de a cere executarea silită.

Pentru considerentele expuse, tribunalul va admite cererea apelantului și va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

Momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a unui titlu executoriu reprezentat de o hotărâre judecătorească pronunțată într-un litigiu guvernat de prevederile Codului de procedură civilă din 1865, pusă în executare în perioada de aplicare a Codului de procedură civilă din 2013, este data pronunțării hotărârii de primă instanță, definitive și executorii conform art. 377 alin. 1 pct. 1 și art. 376 alin. 1 din vechiul Cod de procedură civilă sau data rămânerii irevocabile a acelei hotărâri, respectiv data pronunțării deciziei de respingere a recursului declarat împotriva ei?

Teza a doua a art. 706 alin. 2 din Codul de procedură civilă din 2013, potrivit căreia „În cazul hotărârilor judecătorești și arbitrale, termenul de prescripție începe să curgă de la data rămânerii lor definitive”, se aplică doar hotărârilor pronunțate în temeiul noului Cod de procedură civilă sau și celor pronunțate în temeiul Codului de procedură civilă din 1865?

În temeiul art. 520 alin. 2 Cod proc. civ., tribunalul va suspenda judecarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

Admite cererea apelantului de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

Momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a unui titlu executoriu reprezentat de o hotărâre judecătorească pronunțată într-un litigiu guvernat de prevederile Codului de procedură civilă din 1865, pusă în executare în perioada de aplicare a Codului de procedură civilă din 2013, este data pronunțării hotărârii de primă instanță, definitive și executorii conform art. 377 alin. 1 pct. 1 și art. 376 alin. 1 din vechiul Cod de procedură civilă sau data rămânerii irevocabile a acelei hotărâri, respectiv data pronunțării deciziei de respingere a recursului declarat împotriva ei?

Teza a doua a art. 706 alin. 2 din Codul de procedură civilă din 2013, potrivit căreia „În cazul hotărârilor judecătorești și arbitrale, termenul de prescripție începe să curgă de la data rămânerii lor definitive”, se aplică doar hotărârilor pronunțate în temeiul noului Cod de procedură civilă sau și celor pronunțate în temeiul Codului de procedură civilă din 1865?

În baza art. 520 alin. 2 Cod proc. civ., suspendă judecarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Fără cale de atac.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței astăzi, 14.10.2021.

Președinte

Judecător,

Grefier,

Red. /Tehnored. /19 Octombrie 2021

